

varsel, for at betegne, hvor stor en saadan Forbrydelse er; og tager man det praktisk, vil Bestemmelsen paa en vis Maade ikke komme til Anvendelse aldeles bogstavelig. Er der Tale om Revolution eller Statskup, vil Bedkommende gaa fri, hvis Forbrydelsen lykkes; lykkes den derimod ikke, kan man sige, at der er Mange, som man let kan komme til at gaa for strengt frem imod. I saa Tilfælde tror jeg, at man vil udskille Buktene fra Faarene, og saa har man jo Be-naadningsretten. Jeg tror ikke, at man paa nogen Maade maa slaa af paa Grundlovens Bestemmelse, men stille den saa bestemt som muligt frem i dette Lovforslag. — Jeg tror, at jeg forelsbigt kan indskrænke mig til dette med Hensyn til Ændringsforslag Nr. 30, som jeg altsaa skal anbefale at stemme for, hvorimod jeg ikke kan anbefale, men tværtimod maa fraraade Forslaget under Nr. 29. — Jeg har desuden deltaget i at stille et Ændringsforslag, nemlig Forslag Nr. 31 a, som angaar Straf for Drukkenhed. Jeg er gaaet med til dette Ændringsforslag, fordi det forekommer mig human; det er en Formildelse af den temmelig strenge Straf, men jeg skal ikke nærmere begrunde det, fordi jeg haaber, at et andet æret Medlem med juridisk Sagkundskab vil give den egentlige Begrundelse.

Timestad: Jeg skal først tillade mig et Par Ord med Hensyn til de Ændringsforslag, der ere stillede under Nr. 29 og 30. Der er jo, som den ærede Ordfører bemærkede, med Hensyn til selve Realiteten i denne Sag ikke nogen egentlig Forskil imellem dem, der have stillet Forslaget under Nr. 29, og dem, der ikke have villet deltage deri. For begge Parter stiller det sig jo saaledes, at, medens det udenfor Militæretaten, i de almindelige borgerlige Forhold, i Almindelighed maa opstilles som Regel, at ikke blot ikke den Omstændighed, at man har faaet en Befaling fra Jørefatte ubetinget gjør En angerløs, men at man heller ikke bliver angerløs, blot fordi man ikke vidste eller klart indsaa, at der tilsigtedes en Ulovlighed, og at det netop efter Omstændighederne i de borgerlige Forhold kan stilles som en Fordring til den Bedkommende, at han, naar han har en Formodning om, at der tilsigtes noget Ulovligt, skal forsøge paa at skaffe sig den i saa Henseende fornødne Kundskab, inden han handler, — naturligvis under Forudsætning af, at der er Tid dertil, og at ikke vigtige Interesser ved en Opfattelse kunde udsættes for Fare —, saa ere jo Alle enige om, at i de militære Forhold maa Sagen stille sig anderledes. Der maa der lystres strax, og der kan ikke være Tale om, at Bedkommende, der har en Formodning om, at der ved en Befaling tilsigtes en Ulovlighed, kan sige: Ja, nu vil jeg give mig Tid til at undersøge Sagen og derefter se, om jeg kan opfylde Befalingen, men han maa strax adlyde Befalingen.

Derom ere vi, som sagt, Alle enige, og deraf følger igjen, at Bedkommende kun da kan blive straffet i de militære Forhold, naar han har vidst, naar det har været ham bekendt, at Befalingen gik ud paa en Ulovlighed, hvorimod han ikke kan blive strafftyldig, naar han kun har haadt en mer eller mindre stærk Formodning om, at der tilsigtedes en Ulovlighed. For saa vidt have vi Alle været enige, og der er mellem den Affattelse, Lovforslaget har, og den Affattelse, Ændringsforslaget har, i det Højeste kun en ganske svag Nuance, om der overhoved er nogen, forudsat nemlig, at man skarpt urgerer, haad der staar i Ændringsforslaget: „Dog skal han være angerløs, naar det af samtlige foreliggende Omstændigheder fremgaar, at han ikke har kunnet indse, og det heller ikke iøvrigt har været ham bekendt“ osv. Naar man urgerer disse Ord: „har kunnet indse“ og „har været ham bekendt“ skarpt, vil man jo se, at altsaa det Tilfælde, hvor han blot har formodet, at der er en Ulovlighed, ogsaa falder ind under de Tilfælde, hvor han er angerløs. Men for det Første fremtræder dette ikke med nogen særdeles Klarhed af Ændringsforslaget under Nr. 29, og dernæst er der den Indvending, at gjøre, som den ærede Ordfører ogsaa har indrømmet Rigtigheden af, at Forslaget har en i systematisk Henseende urigtig Affattelse, idet det i Formen stiller Sagen lige paa Hovedet. Naar man undersøger, hvorledes Lovforslaget er affattet, vil man finde, at det i § 46 først har en almindelig Bestemmelse, den nemlig: „De i de borgerlige Love indeholdte almindelige Regler for Straffelovens Anvendelse blive ogsaa at følge ved de militære Straffeloves Anvendelse, . . . dog med de nærmere Bestemmelser, som disse Love indeholde enten i Almindelighed, navnlig i dette Kapitel, eller for særlige Tilfælde“. Nu er jo den nærmere Bestemmelse for de militære Forholds Bedkommende ikke den, at den Militære, som kun har udført en ham givne Befaling, skulde være lettere strafftyldig, end han vilde være under borgerlige Forhold, men tværtimod denne, at han vil være vanskeligere strafftyldig overfor en Befaling end under borgerlige Forhold. I saa Henseende er det Korrekte netop det, som Lovforslaget udtaler, at, naar en Militær har modtaget en Befaling af en Jørefat, og han udfører den, er han angerløs, saafremt han ikke klarlig maa kunne indse, og det heller ikke iøvrigt er ham bekendt, at der ved Befalingen tilsigtes en Forbrydelse, men det er ikke korrekt at stille dette paa anden Maade og sige, at han skal straffes, selv om han kun har adlydt en Befaling, idet det jo ikke er dette, der betegner Forstjellen fra den borgerlige Straffelov. Nu sagde den ærede Ordfører vel, at denne Lov ikke er skreven for Jurister og Systematikere, og at det derfor ikke var det Bæsentlige, om den i systematisk Henseende var henigtsmæssig, men dertil maa jeg dog svare, at det Samme jo i Alminde-